

STATNETT SF
Postboks 4904 Nydalen
0423 OSLO

Vår dato: 04.02.2025

Vår ref.: 202407338-66 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.: Torstein Klausen

Saksbehandler:
Marie Rushfeldt

NVE godkjenner Statnetts detaljplan for ny 420 kV ledning mellom Blåfalli og Gismarvik

1. Vedtak om godkjenning

1.1. Vedtak og vilkår

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) viser til søknaden fra dere om godkjenning av detaljplanen for 420 kV Blåfalli - Gismarvik.¹

Statnett har den 28. mai 2024 oversendt tre separate detaljplaner for henholdsvis 420 kV ledningen Blåfalli - Gismarvik, Blåfalli koblingsstasjon og Gismarvik transformatorstasjon. NVE godkjente detaljplanene for Blåfalli koblingsstasjon 13. november 2024 og for Gismarvik transformatorstasjon 4. desember 2024. Statnett sendte inn en oppdatert detaljplan for kraftledningen 20. desember 2024. Dette vedtaket gjelder for 420 kV ledningen Blåfalli - Gismarvik.

NVE godkjenner detaljplanen datert 20. desember 2024 for å bygge, drifte og vedlikeholde den nye 88,4 kilometer lange 420 kV ledningen Blåfalli – Gismarvik, bygging av jordkabel(Fagne) og riving av det eksisterende ledningsstrekket på ca. 1,9 kilometer som legges om inn til Gismarvik transformatorstasjon. Den nye ledningen ligger i Etne, Kvinnherad, Vindafjord og Tysvær kommuner i Vestland og Rogaland fylker. Godkjenningen har hjemmel i konsesjonene datert 29. september 2023.² Det er konsesjonær sitt ansvar at detaljplanen er i samsvar med vilkår og forutsetninger gitt i konsesjonene, og at anleggsarbeidet mv. gjennomføres slik det er beskrevet i detaljplanen. Detaljplanen og vedtaket finnes på NVEs nettsider: [Konsesjonssak - NVE](#)

Detaljplanen kan ikke fravikes uten avklaring fra NVE. Dersom den videre planleggingen og gjennomføringen viser at andre løsninger enn de som er beskrevet i detaljplanen kan

¹ NVE-ref.: 202407338-10.

² NVE-ref.: 201705405-516.

redusere ulempene utbyggingen medfører, ber vi dere om å ta kontakt med oss slik at vi kan behandle endringen(e).

Godkjenningen gjelder ikke tillatelse til å beholde alle midlertidige riggplasser med terrengforsterkning eller etablering av riggplass B216.

Godkjenningen gis på følgende vilkår:

Før anleggsperioden

- Dere skal orientere NVE, berørte kommuner, grunneiere og rettighetshavere om datoen for oppstart før anleggsarbeidet starter.
- Dere skal gjøre entreprenører og eventuelle underentreprenører, konsulenter og andre som planlegger og bygger anlegget på vegne av konsesjonær kjent med detaljplanen og dette vedtaket.
- Dere skal sende over en beskrivelse av hvordan de systematiske før- og etterundersøkelsene for hubro for ny 420 kV Sogndal-Aurland skal gjennomføres. Dere skal også begrunne for hvorfor disse undersøkelsene er dekkende for bygging av ny 420 kV Blåfalli-Gismarvik.
- Før anleggsarbeidene kan starte i områder innenfor aktsomhetsområde for kvikkleire, skal konsesjonær fremlegge dokumentasjon for NVE på at tiltaket kan bygges med tilfredsstillende sikkerhet mot områdeskred (kvikkleire), uten å øke faren for tredjepart. Eventuelle nødvendige risikoreduserende tiltak for å ivareta sikkerheten både i driftsfase og anleggsfase skal beskrives konkret.
- Dere må gjennomføre en geoteknisk utredning ved mastepunkt FM69, før anleggsarbeid ved mast FM69 kan starte.
- Kart som skal brukes i forbindelse med bygging av anlegget skal ha tilgjengelig kartlag som viser korridor for kjørespor.
- Dere skal sende over en mer detaljert beskrivelse av hvordan den eldre furuskogen i Tørsdal skal ivaretas. Beskrivelsen skal oversendes NVE til godkjenning før skogryddingen i området begynner.
- Dere må oversende en mer detaljert beskrivelse av hvordan ask, alm og svartorsumpskog mellom mastepunkt FM101 og BM100A skal ivaretas. Beskrivelsen må sendes NVE til godkjenning før skogryddingen i området begynner.
- Kulturminner som ligger i eller tett på tiltaket, må merkes i felt før anleggsstart. Kulturminnene skal merkes med et materiale som ikke forvitrer.

Underveis i anleggsarbeidet

- NVE kan senere stille krav om at dere detaljerer prosjektet ytterligere og dokumenterer bygging, drift og vedlikehold ved hele eller deler av anlegget, og at slik dokumentasjon skal godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang.
- Dere skal til enhver tid ha oppdaterte kart som kan legges fram for NVE hvis vi ber om det.
- Dere skal i størst mulig grad benytte samme kjørespor, og for å unngå viftekjøring skal kjøretraseene merkes tydelig.
- Dere skal ikke fylle igjen små bekker og vann ved riggplasser i aktsomhetsone for kvikkleire.

Generelt

- Hvis dere avdekker uønskede hendelser som har skadet eller kan skade miljøet betydelig, skal dere rapportere det til NVE. Opplys om hvilke tiltak som er eller vil bli iverksatt for å rette opp skader og hindre gjentakelser.

1.2. Mulighet til å klage

Vedtaket kan påklages. Se informasjon om retten til å klage på siste side.

1.3. Dere skal orientere grunneiere og rettighetshavere

Vi ber dere om å sende vedlagte orienteringsbrev til berørte grunneiere og rettighetshavere så snart som mulig. Dette vedtaket skal legges ved orienteringsbrevet. NVE ber dere sende en bekreftelse på at orientering er sendt til nve@nve.no.

2. Forhold Statnett må være oppmerksom på

2.1. Dere må ha et internkontrollsystem (IK-energi)

Dere må ha et internkontrollsystem for energianlegg.³ NVE forutsetter at dette er på plass, og at dere praktiserer internkontroll. Vi viser til NVEs «Veileder til internkontroll for krav til miljø og landskap for energianlegg».⁴

2.2. Forholdet til plan- og bygningsloven

Siden anlegget har konsesjon etter energiloven, gjelder ikke plan- og bygningsloven.⁵ Det betyr at dere ikke trenger å søke dispensasjon fra gjeldende kommunale arealplaner eller kommunal byggesaksbehandling.

NVE ber om å bli orientert dersom områder som er godkjent til midlertidig arealbruk i NVEs tillatelser, omgjøres til permanent arealbruk i medhold av annet lovverk. NVE skal motta kopi av søknader og eventuelle tillatelser.

Når anlegget er ferdig bygget, skal dere sende kommunen kartdata i egnet kartformat med alle fysiske anlegg, slik at det offentlige kartverket kan oppdateres. Kravet står i byggesaksforskriften (SAK 10).⁶

2.3. Anlegget er omfattet av kraftberedskapsforskriften

Anlegget er omfattet av kraftberedskapsforskriften.⁷ NVE har i denne godkjenningen ikke vurdert om tiltaket tilfredsstillende kravene i forskriften.

³ [Energilovforskriften § 3-7](#) (forskrift 7. desember 1990 nr. 959 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m.).

⁴ [NVE Veileder Nr. 8/2018 Veileder til internkontroll for krav til miljø og landskap for energianlegg](#).

⁵ [Plan- og bygningsloven § 1-3](#) (lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling).

⁶ [Byggesaksforskriften \(SAK 10\) § 4-3](#) siste ledd (forskrift 26. mars 2010 nr. 488 om byggesak).

⁷ [Kraftberedskapsforskriften](#) (forskrift 7. desember 2012 nr. 1157 om sikkerhet og beredskap i kraftforsyningen).

2.4. Tillatelser dere trenger etter annet lovverk

I tillegg til denne godkjenningen av detaljplanen må dere sørge for å skaffe dere nødvendige privatrettslige rettigheter før anleggsarbeidene starter. Statnett er også ansvarlig for å innhente nødvendige tillatelser etter annet lovverk.

3. Bakgrunn

NVE avga innstilling til Olje- og Energidepartementet (OED, nå Energidepartementet (ED)) 8. februar 2023 der NVE tilrådte at Statnett fikk konsesjon til å bygge blant annet 420 kV ledningen Blåfalli - Gismarvik. Kongen i statsråd fattet 29. september 2023 vedtak² om konsesjon med bakgrunn i NVEs innstilling og departementets tilråding. Statnett fikk tillatelse til å utvide Blåfalli koblingsstasjon, bygge og drive nye Gismarvik transformatorstasjon og bygge en ny 88,4 kilometer lang 420 kV kraftledning fra Blåfalli til Gismarvik (se Figur 1).

Figur 1: Oversiktskart over Blåfalli - Gismarvik. Kilde NVE Atlas 16. desember 2024

Tillatelsen ble gitt som del av en større spenningsoppgradering på Haugalandet, ettersom dagens nett ikke har kapasitet til å tilknytte nye store forbrukerkunder. Statnett har sendt inn tre detaljplaner, en for hver av de to stasjonene og en for ledningen. Dette vedtaket omhandler 420 kV ledningen Blåfalli – Gismarvik. Ledningen går fra Blåfalli koblingsstasjon i Kvinnherad kommune i Vestland fylke til Gismarvik transformatorstasjon i Tysvær kommune i Rogaland fylke. Se Figur 1 for oversiktskart over ledningstraseen. NVE vedtok detaljplanen for Blåfalli koblingsstasjon 13. november 2024 og for Gismarvik transformatorstasjon 4. desember 2024.

4. Høring og innkomne merknader

4.1. Detaljplanen har vært på høring

I anleggskonsesjonen er det i vilkår nr. 10 blant annet satt krav om at «Statnett skal utarbeide planen i kontakt med berørt kommune, grunneiere og andre rettighetshavere». I detaljplanens kapittel 3.3 er det oversikt over hvordan kommunene, Statsforvalterne, fylkeskommunene og berørte grunneiere og rettighetshavere har vært involvert. NVE sendte detaljplanene for 420 kV ledningen Blåfalli – Gismarvik, Blåfalli koblingsstasjon og Gismarvik transformatorstasjon på høring 4. juni 2024. Fristen for å komme med merknader til detaljplanene var 28. juni 2024.

En oversikt over involverte parter under utarbeidelsen av detaljplanen for 420 kV ledningen Blåfalli – Gismarvik kan leses på side 11 i detaljplanen av 20. desember 2024.

4.2. Innspill til detaljplanen

Vi har mottatt 28 innspill til detaljplanene. Innspillene er forelagt Statnett, som kommenterte innspillene i brev datert 11. juli 2024. Et fylldig sammendrag av uttalelsene til 420 kV ledningen Blåfalli - Gismarvik finnes vedlagt. Her står også Statnett sine kommentarer under den aktuelle uttalelsen.

En rekke myndigheter og berørte har gitt innspill til planen: Statsforvaltaren i Vestland, Statsforvalteren i Rogaland, Vestland fylkeskommune, Rogaland fylkeskommune, Vindafjord kommune, Tysvær kommune, Etne kommune, Kvinnherad kommune, Mattilsynet, Direktoratet for mineforvaltning, Statens vegvesen, Kystverket og rundt 20 grunneiere. Det har vært stor variasjon i temaene, blant annet naturmangfold, kulturminner, veier, anleggstrafikk, mineralressurser og fjordkrysning.

Flere av innspillene gjelder kulturminner som ikke er merket i detaljplankartet, eller som ligger i nærheten av tiltaksområdet og må beskyttes under anleggsarbeidet. Mange innspill handler også om hekkeperioder for ulike arter, samt viktigheten av å ta hensyn til hekkeområdene med tanke på støy fra anleggsarbeid og helikopterbruk.

Forhold som har kommet fram i høringsinnspillene, og konsesjonærens kommentarer til dette, og som NVE mener er relevante for behandlingen av detaljplanen er nærmere

omtalt i kapittel 6. De fullstendige uttalelsene og kommentarene er tilgjengelige gjennom [elnnsyn](#).

5. NVEs vurderinger av endringer fra konsesjonen

Konsesjonen gir tillatelse til midlertidig anleggsveier og riggplasser. Beskrivelse av nye midlertidig anleggsveier og riggplasser i detaljplanen er dermed ikke endring fra konsesjonen.

Statnett viser til nye midlertidige anleggsveier og riggplasser i kapittel 4 i detaljplanen. Behandlingen av disse er gjort i kapittel 6.2.4 og 6.2.6 i vedtaket.

6. NVEs vurderinger av detaljplanen

6.1. Hva vurderer NVE?

Formålet med en detaljplan er å sikre at dere som konsesjonær tar hensyn til miljø og landskap når anlegget bygges og driftes. I vår behandling kontrollerer vi at detaljplanen oppfyller aktuelle vilkår i konsesjonen. Vi vurderer og kommenterer også andre tema og forhold der konsesjonær eller høringsparter ønsker avklaring fra NVE. Forhold som NVE mener beskrives på en god måte i detaljplanen, og som det ikke er kommet merknader til i høringen, blir ikke vurdert nærmere av NVE. Vi legger til grunn at anleggsarbeidet gjennomføres i tråd med detaljplanen, enten det gjelder bygging av ny ledning, jordkabel(Fagne) eller riving av eksisterende.

6.2. Detaljplanlegging av arealbruk

I anleggskonsesjonen ble det gitt tillatelse til å etablere totalt fem kilometer nye permanente anleggsveier og fem permanente riggplasser på til sammen 32 daa. I tillegg til permanent arealbruk er det behov for midlertidig arealbruk som kjørespor, riggplasser, anleggsveier og masselager.

Tillatelsen er gitt under forutsetning om at all midlertidig arealbruk tilbakeføres til det opprinnelige etter bruk. Både permanent og midlertidig arealbruk vist i detaljplankartene er nærmere omtalt nedenfor.

6.2.1. Arrondering og istandsetting

Statnett skriver at anleggsarealer istandsettes etter prinsippene i Statnetts håndbok i terrengbehandling. Midlertidige arealer brukt i anleggsperioden tilbakeføres til opprinnelig bruk, med naturlig revegetering. Statnett skriver at alle objekter som ikke inngår som en del av konsesjonen fjernes og tilbakeføres. Det er flere grunneiere som ønsker at opparbeidelse av veier på deres tomter skal bestå, dette er nærmere beskrevet i kapittel 6.2.3.

I kapittel 6.7, for riving, beskriver Statnett at etter at mastefundamentene er gravd ut og kappet skal mastepunktet fylles med jord. NVE minner om at det ved naturlig revegetering benyttes stedlige masser.

Kvinnherad kommune nevner at de kommunale veiene ikke er egnet for tungtransport, men at de har fått bekreftelse fra Statnett om at veiene skal istandsettes etter bruk. Når et areal blir opparbeidet, mener NVE at det er viktig å rydde vegetasjon, mellomlagre masser i ranker og separere massefraksjoner for å lykkes med arrondering og istandsetting. I praksis kan det være utfordrende å holde toppmassene adskilt fra resten av massene. Vi oppfordrer Statnett, sammen med entreprenøren, til å finne en løsning på hvordan toppmassene kan mellomlagres slik at det blir mindre sannsynlig at disse blander seg med andre masser.

I forbindelse med arrondering og istandsetting er det viktig å få til overganger som er så like terrenget rundt som mulig. Fyllinger skal mettes med finere masser under toppmassene, slik at toppmassene ikke vaskes ned i hull mellom store steiner ved regnskyll. Toppmassene skal ikke klappes, men legges rufsete tilbake for å legge til rette for naturlig revegetering. Vi viser til «NVEs veileder for terrengbehandling ved bygging av vassdrags- og energianlegg».

NVE konstaterer at Statnett i kapittel 6.9.2 kommenterer at om revegeteringen ikke blir tilfredsstillende på arealer de har istandsatt, og det for eksempel er fare for erosjon vil de vurdere å så for å framskynde revegeteringen. NVE minner om vi skal gi tillatelse til eventuell tilsåing, se kapittel 4.3.2 i vår veileder om terrengbehandling.⁸

Statnett beskriver i kapittel 6.9.2 at på alle midlertidige riggplasser med behov for terrengforsterkninger ønsker de å beholde forsterkningen slik at plassene kan brukes ved eventuelle driftsutfall og ved en fremtidig sanering. De ønsker å landskapstilpasse og tildekke forsterkningslaget med naturlige masser. NVE er enig i at allerede opparbeidet forsterkningslag kan være nyttig å beholde for å bruke ved en senere anledning. Vi kan ikke se at dere godt nok har beskrevet behovet, og klarer ikke ut fra tilgjengelig informasjon å forstå spesifikt hvilke arealer det er aktuelt å beholde. Vi vil derfor ikke gi tillatelse til at dere får beholde alle midlertidige riggplasser med terrengforsterkning. Dere kan sende en søknad til NVE hvor dere bedre beskriver behovet, omfanget, virkninger mv.

6.2.2. Eksisterende vei

Statnett skal benytte flere eksisterende veier i anleggsperioden. 76 av de eksisterende veiene var med i konsesjonssøknaden. 19 av de eksisterende veiene er lagt til i detaljplanen.

O. Opstvedt kommenterer at veiene Fagne brukte under sitt prosjekt ikke er lagt inn i Statnett sitt detaljplankart og at det derfor finnes et bedre alternativ enn vei V35 (eksisterende gårdsvei) opp til mast BM118. Statnett svarer at de ikke er kjent med den alternative veien og vil undersøke. NVE minner om at om Statnett endrer trasé for adkomstvei til mast BM118 må dette søkes om til NVE.

⁸ [NVE Veileder](#)

O. og A. T. Teigen foreslår en annen start på anleggsvei V63a (eksisterende vei til beltegående kjøretøy) utenom tunet sitt. Veien går mellom to små vann, hvor grunneier har brønnen sin. De er bekymret for at trafikk der vil kunne påvirke vanntilførselen eller forurense denne. Statnett svarer at de vil gå i dialog med grunneierne for å vurdere om det er mulig å tilpasse veien. De skriver videre at brønnen ikke vil bli påvirket av arbeidene. NVE legger til grunn at Statnett har oversikt over brønnen og vil ta hensyn til denne slik at vannet ikke blir forurenset som følge av anleggsarbeidene.

A. M. Haugen opplyser om at det går en eksisterende kjøretrasé over eiendommen som tidligere har blitt benyttet til vedlikehold og kontroll av ledningen. Haugen mener at denne veien kan benyttes så lenge Statnett oppgraderer veien og at den blir permanent. Statnett skriver at de vil ta direkte kontakt med grunneier for å avklare om dette er en vei de har behov for å benytte. NVE minner om at Statnett må ha tillatelse fra NVE om en vei endrer trasé eller om en vei endrer status fra for eksempel midlertidig til eksisterende.

6.2.3. Permanente anleggsveier

I konsesjonens post nr. 10 er det satt vilkår knyttet til anleggsvei V8:

- Statnett skal vurdere om anleggsvei V8 kan være en midlertidig vei.

Statnett beskriver at anleggsvei V8 vil bli opprettholdt som permanent anleggsvei. Statnett opplyser at dette er på grunn av behov for permanent adkomst til fjordspennet for vedlikehold, samt i beredskapssituasjoner. Statnett skriver at det er aktuelt med tiltak for å redusere terrengskade ved etablering av vei V8.

Anleggskonsesjonen gir tillatelse til ca. 5 km ny permanent anleggsvei. Fem permanente anleggsveier er omtalt i detaljplanen. Det går fram at veiene skal bygges og oppgraderes til veiklasse 5 og 7.

Tabell 1: Veiklasse og beskrivelse av permanente anleggsveier

Veid ID	Veiklasse	Beskrivelse tiltak
V8	5	Permanent vei for anleggelse og vedlikehold av fjordspenn
V11	5	Ny vei. Bygges i veiklasse 5
V11a	5	Ny vei. Bygges i veiklasse 5
V11a	7	Ny traktorvei. Bygges i veiklasse 7
V14	5	Eksisterende kjørespor oppgraderes

Statnett har på side 19-23 i detaljplanen av 20. desember 2024 lagt inn en tabell med oversikt over alle veiene som vil bli benyttet i prosjektet, både midlertidige og permanente. Flere av høringsuttalelsene omhandler anleggsveier.

NVE mener at å etablere ny permanent vei i mange tilfeller er et omfattende terrengingrep, og det er avgjørende at både linjeføringen i terrenget og selve

anleggsarbeidet utføres riktig. I krevende og sidebratt terreng er det ekstra viktig at dere vurderer linjeføringen på forhånd, slik at inngrepet blir minst mulig synlig i landskapet. Utforming, arrondering og istandsetting av veiene må utføres slik at dere unngår farlige skrenter og ustabile skrånninger. En oppgradering av eksisterende vei kan ha ulikt omfang av inngrep.

NVE mener at Statnett sin vurdering om at anleggsvei V8 ikke kan være midlertidig er noe mangelfull. Likevel anser NVE at behovet for permanent adkomst til fjordspennet for vedlikehold og beredskapssituasjoner gir en tilstrekkelig begrunnelse, og at vilkåret dermed er oppfylt.

NVE konstaterer at Statnett vil være i dialog med berørte grunneiere om trasé, etterbruk mv. Vi minner at om det blir behov for å justere traseer, endring fra midlertidig til permanent arealbruk mv. skal NVE kontaktes.

6.2.4. Midlertidige anleggsveier

Statnett fikk konsesjon til flere midlertidige anleggsveier. I tillegg har Statnett søkt om flere nye midlertidige anleggsveier i detaljplanen.

Anleggskonsesjonen gir tillatelse til midlertidige anleggsveier. Statnett har oppsummert nye anleggsveier i tabell 5 i kapittel 4 i detaljplanen. De er også markert i detaljplankartet. I alt er åtte midlertidige anleggsveier, som ikke var med i konsesjonssøknaden, omtalt i detaljplanen. Vi behandler disse som en del av vår detaljplangodkjenning.

Med unntak av V71a og V79 er alle de nye midlertidige veiene planlagt utenfor områder med kartlagt utvalgt naturtyper og andre verneverdige forhold. NVE har ingen ytterligere kommentarer til disse veiene. V71a er nærmere omtalt under kapittelet om kystlynghei lenger ned.

Vei V79 ved Gismarvik stasjon går inn til riggområde B111, B111 er en del av ledningsprosjektet. Tysvær kommune påpeker at vei V79 vil gå over et renseanlegg som kommunen eier, og at anleggsarbeidet ikke må hindre drift av renseanlegget. Statnett svarer at deres plan for V79 ikke hindrer adkomst til det kommunale renseanlegget, og at endelig utforming vil skje i dialog med kommunen. NVE tar dette til orientering. NVE forutsetter at Statnett har avklart tillatelse til bruk av arealene med aktuelle grunneiere. NVE minner om at midlertidig arealbruk som er nødvendig for å bygge energianlegget skal tilbakeføres når anleggsperioden er ferdig. Hvis grunneier, kommunen el andre ønsker å regulere arealbruken til annet formål må dette avklares etter rett lovverk, for eksempel plan- og bygningsloven. Se kapittel 6.2.1 for istandsetting av de midlertidige veiene.

6.2.5. Kjørespor

I anleggsperioden vil det være nødvendig å transportere gravemaskin og annet utstyr ut i terrenget, inn til og langs ledningstraseen. Konsesjonæren har rett til å ta seg fram i kraftledningstraseen innenfor rettighetsbeltet. I tillegg vil Statnett bruke eksisterende

veier og kjørespor fram til rettighetsbeltet, det vil også være behov for noe transport i terrenget utenfor eksisterende kjørespor.

R. Rørtveit har uttalt seg til kjørespor V224 (midlertidig terrengspor til beltegående kjøretøy). Han mener kjøresporet trenger oppgradering før bruk, men har ikke noe imot at oppgraderingene blir værende etter anleggsfasen. Statnett svarer at de vil la eventuelle oppgraderingene stå så lenge de ikke blir pålagt å fjerne de. NVE viser til at kjøresporet er omtalt som kjøring i terreng og at grunneier må søke kommunen om etablering av vei hvis kjøresporet skal opparbeides. NVE minner om at all midlertidig arealbruk skal tilbakeføres til opprinnelig stand, se også kapittel om istandsetting. NVE viser til kapittel 2.2 hvor vi ber om å bli orientert ved endring i arealbruk etter annet lovverk. Statnett har i sin tillatelse fra NVE lov til å benytte kjøresporet til kjøring i terreng.

Statnett har i detaljplanens kapittel 6.9.1 «Motorferdsel utenfor offentlig veg» omtalt at godkjente transportruter er vist som transportkorridorer i detaljplankartene. De skriver at transporten kan avvike med inntil 100 meter til begge sider fra eksisterende spor. NVE er enig i at for at Statnett, sammen med entreprenør, skal finne de kjøresporene/de traseene til terrengtransport som gir minst mulig virkninger vil en korridor gi muligheter til å finne den beste traseen som gir minst mulig negative virkninger for miljø, landskap og naturmangfold. Berørte grunneiere må gi aksept til traseen.

NVE kan ikke se at korridorene er tegnet inn på detaljplankartene, men mener likevel Statnett godt nok har beskrevet i detaljplanen at det søkes om korridor for terrengtransport utenfor offentlig veg.

Detaljplankartene fra Statnett viser kjøresporene som en strek, tidvis som en helt rett strek i terrenget, se for eksempel vei V201 på kartblad 4, eller V220 på kartblad 28. NVEs erfaring er at et slikt rett kjørespor i terrenget sjelden kan bli en realitet. NVE godkjenner Statnetts søknad om en transportkorridor med 100 meter ut fra hver side av det som er vist som kjørespor i dag. For å ha kontroll på hvor bred korridoren er i utstrekning, må denne vises på digitale kart. NVE vil derfor sette vilkår om dette.

Dersom det er nødvendig å justere kjørespor, må dere sende en søknad som beskriver:

- behovet
- nye inngrep eller terrengskader sammenlignet med opprinnelig trasé
- nye virkninger sammenlignet med opprinnelig trasé

I avsnitt 3.3.3 i NVEs veileder for terrengbehandling⁹ finner dere prinsipper for terrengtransport som reduserer terrenginngrep. Det er en fordel om terrengtransport foregår på frossen mark, fordi det minimerer risikoen for terrengskader. På ufrossen mark er det en fordel å benytte beltegående kjøretøy med lavt marktrykk. Videre skal terrengskader forebygges i områder med dårlig bæreevne og slitestyrke. Hvilke avbøtende

⁹ [NVE Veileder Nr.2/2021 Veileder for terrengbehandling ved bygging av vassdrags- og energianlegg.](#)

tiltak som bør brukes, kommer an på typen kjøretøy. Eventuelle bløte kjørespor bør forsterkes umiddelbart, slik at ikke sporene utvides. NVE vil sette vilkår om at dere i størst mulig grad skal benytte samme kjørespor, og for å unngå viftekjøring skal kjøretraseene merkes tydelig. Dere må passe på at det ikke oppstår erosjon ved etablering av kjørespor i sidebratt terreng eller ved kryssing av vassdrag og mindre bekker. Vi minner om at kjørespor er midlertidig arealbruk som skal istandsettes.

6.2.6. Riggplasser

Statnett planlegger å benytte flere riggplasser i anleggsarbeidet. Disse er vist i detaljplankartene og i tabell 8 i detaljplanen. Riggplassene vil bli brukt til premontering av master, utkjøring av linemateriell, utplassering av trommel eller vinsj mm. Fem av de femti riggplassene vil bli permanente, dette gjelder B20, B30, B31, B37 og B41, de permanente riggplassene utgjør til sammen 32 daa. De individuelle størrelsene kan leses av tabell 2.

Tabell 2: Størrelse og beskrivelse av permanente riggplasser

Navn	Areal	Beskrivelse
B20	12 daa	Anleggelse og vedlikehold av spenn over Åkrafjorden
B30	6 daa	Anleggelse og vedlikehold av spenn over Åkrafjorden
B31	1 daa	Anleggelse og vedlikehold av spenn over Åkrafjorden
B37	5 daa	Anleggelse og vedlikehold av spenn over Stordalsvatnet
B41	8 daa	Anleggelse og vedlikehold av spenn over Stordalsvatnet

Nye midlertidige riggplasser i detaljplanen

Anleggskonsesjonen har også gitt tillatelse til midlertidige riggplasser. I tillegg har Statnett søkt om 28 nye midlertidige riggplasser, tabell 5 i kapittel 4 i detaljplanen. Riggplassene er også markert i detaljplankartene.

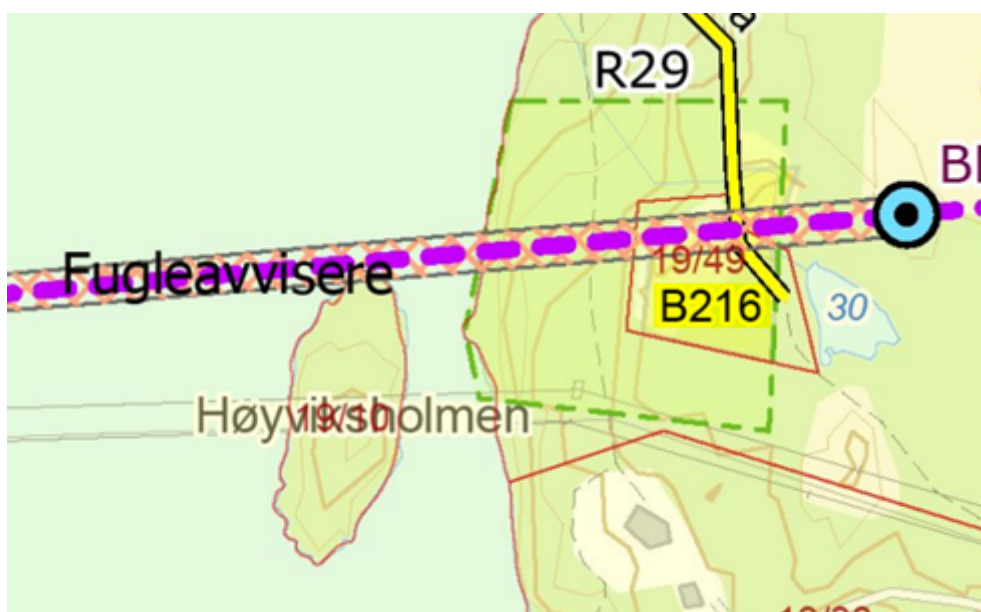

Figur 2: Riggplass B213, Kilde Statnett sin søknad av 20. desember 2024

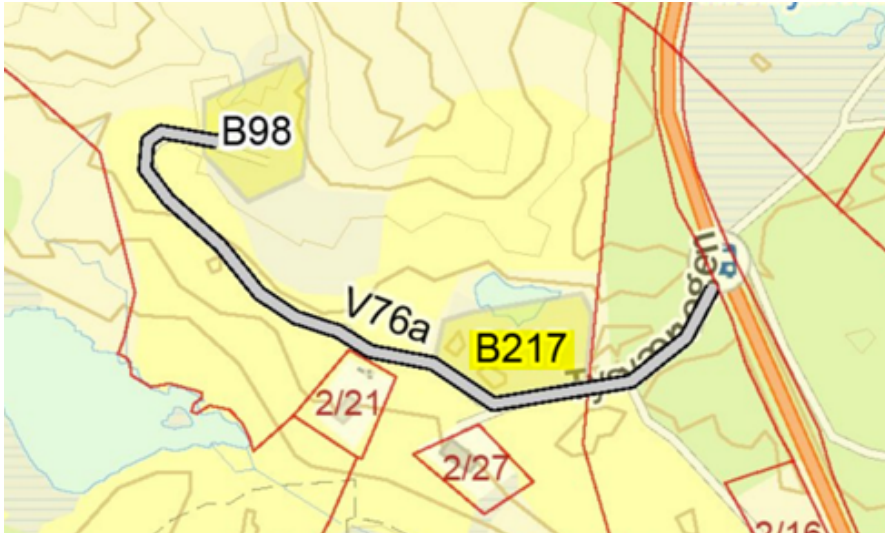

Statnett beskriver i detaljplanen at den midlertidige riggplassen B213, se Figur 2, skal opparbeides for tungt materiell. NVE ser at riggplassen ligger i aktsomhetsområdet for kvikkleireskred. (Kilde: NVE Atlas) Når riggplasser og veier opparbeides, er det viktig å treffe nødvendige tiltak slik at de hydrologiske forholdene ovenfor og nedenfor inngrepet ikke blir endret. Vi forutsetter at Statnett følger «Normaler for landbruksveier» når stikkrenner, grøfter mv. blir etablert, og vil sette vilkår om dere ikke fyller igjen små bekker og vann ved riggplassen.

Midlertidig riggplass B216 beskriver Statnett at skal erstatte B96. Riggplass B216 er lagt delvis innenfor restriksjonssone R29, se Figur 3. NVE konstaterer at R29 er satt opp som et område for begrenset skogrydding i henhold til konsesjonsvilkår post 14. Statnett har skrevet at skogrydding skal begrenses så mye som mulig, men har ikke gjort ytterligere vurderinger av omfanget av skogryddingen som må gjennomføres. NVE ser av kartet at deler av riggplassen er lokalisert under den nye kraftledningen og antar at det må ryddes skog i dette området for å få strukket linene. NVE kan ikke se at Statnett godt nok har begrunnet plasseringen av riggplassen i restriksjonssonen, og vil ikke godkjenne etablering av riggplass B216.

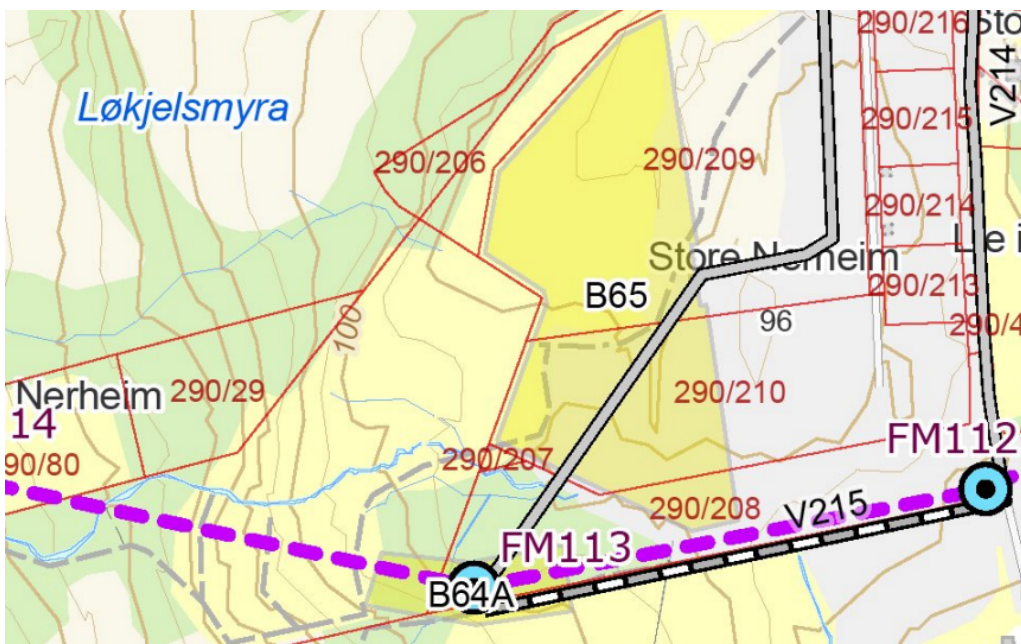
Figur 3: Riggplass B216. Kilde: Statnett sin søknad av 20. desember 2024

Figur 4: Rigglass B217. Kilde: Statnett sin søknad av 20. desember 2024

Midlertidig riggplass B217 erstatter deler av riggplass B98, og Statnett beskriver at området skal brukes til lager og premontering. Ut fra kartene kan det se ut som riggplass B217 er lagt delvis over et vann, se Figur 4, mens av tilgjengelige kartbaser ser det ut som riggplassen allerede er opparbeidet. NVE forutsetter at arealavgrensningen er tegnet inn feil og at dere ikke skal fylle ut i vannet for å opparbeide riggplassen. Vi konstaterer at riggplassen ligger i aktsomhetsområdet for kvikkleireskred, og minner om at det er konsesjonærens ansvar at planleggings-, anleggs- og driftsfasen tar høyde for den reelle skredfaren, og at anlegget ikke øker faren for skred eller flom for tredjepart.

Midlertidig riggplass B218 er omtalt i detaljplanen og vedtaket for Gismarvik transformatorstasjon. Vi viser til det vedtaket for omtale av B218.

Figur 5: Rigglass B65. Kilde: Statnett sin søknad av 20. desember 2024

Midlertidig riggplass B65. se Figur 5, beskriver Statnett at er ved Nerheim næringspark og er i dag allerede delvis opparbeidet areal. Av tilgjengelige kartbaser kan det se ut som deler av riggplassen er lagt på dyrket mark. NVE mener Statnett skal undersøke om det er mulig å ikke benytte arealene på dyrka mark. Hvis det blir nødvendig å bruke arealene som i dag er dyrket mark kan det legges fiberduk og bærelag oppå for å skåne matjorda. Et annet alternativ er å skave av vekstmassene og mellomlagre disse slik at de kan brukes til istandsetting. Dere kan lese mer om hvordan etablere riggplasser i vår [veileder](#) om terrengbehandling.

Sunnhordaland Kraftlag AS (SKL) har i brev av 7. januar 2025 opplyst at riggplass navngitt som B201 i detaljplanen ikke kan brukes som midlertidig riggplass av Statnett. SKL beskriver at de har behov for arealet i forbindelse med bygging av Blåfalli Fjellhaugen kraftverk. NVE beklager at Statnett ikke har fått anledning til å kommentere innspillet fra SKL. NVE forutsetter at midlertidig arealbruk er avklart med grunneier.

Kvinnherad kommune nevner i sin høringsuttalelse at riggplass B12 ved Fjellhaugen skisenter kan komme i konflikt med friluftsinnteresser. Statnett svarer at de skal redusere bruken av B12 mest mulig, men at det er vanskelig å ta den helt ut av planen. NVE har forståelse for Kvinnherad kommunes innspill om at Statnetts anleggsarbeider ikke skal komme i konflikt med friluftslivsinnteressene ved skisenteret. Vi konstaterer at Statnett har behov for riggplassen for å bygge anleggene, og er positive til at konsesjonær vil redusere arealbruken mest mulig for å imøtekomme kommunens innspill.

Mattilsynet har opplyst om en brønn ved riggområde B210 som de mener må hensyntas. Statnett opplyser i detaljplanen at grunneier har gjort dem oppmerksomme på denne brønnen. De oppgir at brønnen ikke vil bli påvirket av anleggsarbeidet. NVE legger til grunn at Statnett har oversikt over brønnen og vil ta hensyn til denne slik at vannet ikke blir forurenset som følge av anleggsarbeidene.

Etter NVEs vurdering inneholder detaljplanen gode nok beskrivelser av prinsipper for etablering og tilbakeføring av riggområder. Når riggplassene opparbeides og istandsettes, legger NVE til grunn at dere følger prinsippene i vår veileder for terrengbehandling, se også omtale av arrondering og istandsetting over. De midlertidige riggplassene skal tilbakeføres til det opprinnelige etter bruk.

6.2.7. Hindre avrenning

I konsesjonens post nr. 10 er det satt flere vilkår for å hindre avrenning fra anleggsarbeidene:

- *Statnett skal beskrive arbeidet og tiltak for å hindre avrenning fra anleggsområde B83-1.*
- *Statnett skal for anleggsplass B79 rett nord for Bjergatjørna og anleggsplass B87-1 ved Fikstveitvegen beskrive nødvendige tiltak for å hindre avrenning til Bjergatjørna og Hanaskjersbekken, dersom anleggsplassen blir tatt i bruk.*

- *Trasé 1.0B2: Statnett må på Strype hindre avrenning fra anleggsarbeider til omkringliggende tjern, og trasé for terrengransport V19b skal tilbakeføres til opprinnelig tilstand for å ikke skape vandringshinder for salamander.*

Statnett skriver at anleggsområde (riggplass) B83-1 er tatt ut av planen, og at de vurderer andre alternativer i nærheten. Statnett skriver at alternativene vil bli meldt inn til NVE til vurdering når planen foreligger. NVE anser vilkåret om riggplass B83-1 som oppfylt, og vil ikke kommentere dette ytterligere. NVE vil ta stilling til de alternative anleggsplassene når Statnett melder de inn.

For riggplassene B79 og B87-1 har Statnett lagt inn egne restriksjonsområder for å redusere risikoen for avrenning. Statnett opplyser at all avrenning fra riggplassene B79 og B87-1 skal ledes til sedimentasjonsbasseng plassert i utkanten av anleggsområdene. Konesjonær beskriver at det ikke er tillatt å lagre drivstofftanker på riggplassene, og at det til enhver tid skal være tilgjengelig et lager av absorbenter. Statnett skriver videre at før anleggsarbeidet starter, må entreprenøren gjennomføre en egen risikovurdering av arbeidsoperasjoner innenfor hensynssonen. Denne vurderingen skal inkludere planer for håndtering av avrenning og etablering av sedimentasjonsbasseng.

Kjøresporet V19b er ikke tatt med som alternativ til entreprenør, og er ikke planlagt å bruke. Statnett skriver at dersom det skulle vise seg å være nødvendig å bruke kjøresporet, vil NVE kontaktes med beskrivelse av hvorfor, samt metodikk for å unngå avrenning og påvirkning på vassdrag i nærheten. NVE er positive til at V19b planlegges å ikke bli brukt. Vi anser vilkåret knyttet til V19b som oppfylt, forutsatt at Statnett sender informasjon som beskrevet dersom det skulle bli aktuelt å benytte anleggsvei V19b.

NVE vurderer Statnett sin plan for håndtering av avrenning som tilfredsstillende og mener at detaljplanen oppfyller vilkårene i anleggskonesjonen knyttet til avrenning.

6.3. Naturmangfold

De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 er vurdert i konsesjonsbehandlingen i NVEs notat «Bakgrunn for innstilling».¹⁰ I arbeidet med detaljplanen har Statnett innhentet oppdatert informasjon fra Statsforvaltaren i Vestland og Statsforvalteren i Rogaland. I tillegg har Statnett benyttet offentlige databaser og markert sårbare arter og naturtyperegistreringer i miljøverdikartet vedlagt detaljplanen av 20. desember 2024.¹¹ NVE har bekreftet disse opplysningene med egne søk i Naturbase og Artsdatabanken gjennom hele detaljplanbehandlingen, senest 22. januar 2025. Vi mener vurderingene av naturmangfold i detaljplanen bygger på et oppdatert kunnskapsgrunnlag, og vi mener vurderingene er tilstrekkelig konkrete og dekkende for tiltaket. I anleggskonesjonen er det satt flere vilkår som gjelder naturmangfold, inkludert utvalgte naturtyper og fugl. I avsnittene nedenfor vurderer vi de aktuelle vilkårene.

¹⁰ NVEs notat «Bakgrunn for innstilling» datert 8. februar 2023, NVE-ref.: 201705405-506.

¹¹ NVE-ref.: 202407338-58.

6.3.1. Kystlynghei

I konsesjonens post nr. 10 er det satt vilkår om ivaretagelse av kystlynghei:

- *Hvordan Statnett skal unngå og begrense skade på kystlynghei ved bygging og drift av anlegget.*

I konsesjonens post nr. 16 er det satt vilkår om skjøtsel av kystlynghei:

- *Ved skjøtsel ved avbrenning av kystlynghei ved Sauehøgda nord og i den utvalgte naturtypen kystlynghei Hei fra Høie/Hauge til Akسدalsvatnet, skal Statnett stille med eget sikkerhetspersonell som skal bekostes av Statnett.*

Statnett har kartlagt kystlyngheilokaliteter og satt opp restriksjonssoner. De skriver at etablering av mastefester vil gi små inngrep i kystlynghei i områdene fra Høie/Hauge til Akسدalsvatnet (vist i detaljplankart 40 og 41), Buranuten (detaljplankart 41) og Lauvåsen nord (detaljkart 41 og 42).

For skjøtsel av kystlynghei skriver Statnett at vilkåret vil bli innarbeidet i planen for drift av ledningene etter at den er bygget. Statnett vil ta kontakt med grunneiere for utarbeidelse av planen. NVE mener vilkåret om skjøtsel skal innarbeides i IK-energi.

Kjørespor V76 går igjennom et område med kystlynghei. Kjøresporet er i stor grad lagt til eksisterende sti, og NVE forutsetter at dere følger eksisterende stier i restriksjonsområdet så langt det lar seg gjøre.

Nye midlertidig anleggsvei V71a går delvis gjennom områder med kystlynghei, og vi forutsetter at Statnett til den grad det er mulig unngår skade på terrenget. Vi er ellers positive til at Statnett har en god dialog med Fagne om bruk av allerede etablerte anleggsveier og riggplasser i dette området. Vi forutsetter at dere ikke kjører i ledningstraseen i tillegg til å bruke midlertidig ny vei V71a, i restriksjonsområde for kystlynghei.

Midlertidig riggplass B97 A/B er inne i restriksjonssone for kystlynghei. Her skal inngrep begrenses til et minimum. Riggplassenes areal synes ikke på detaljplankartet og NVE forstår det som at riggplassene er små og vil kun benytte begrenset areal. Riggplass B97A ser ut for å ligge innenfor rettighetsbeltet.

Forutsatt at punktene over blir gjennomført som beskrevet anser NVE vilkårene knyttet til kystlynghei som oppfylt.

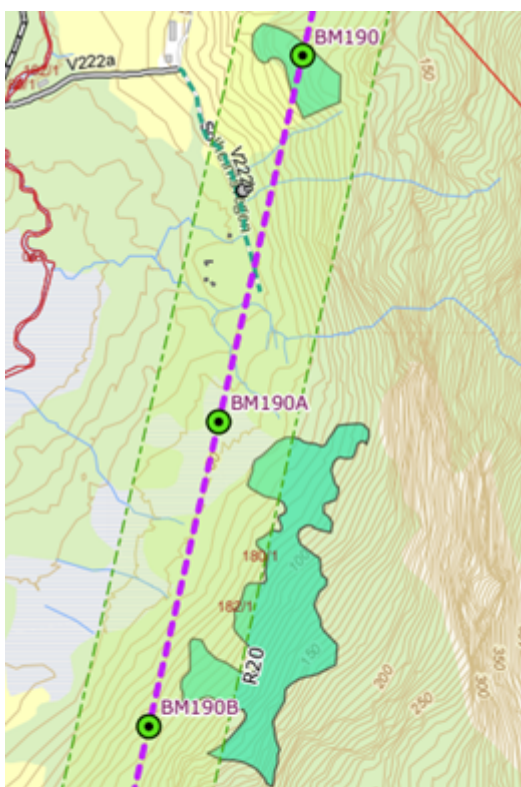
6.3.2. Eldre furuskog i Tørsdal

I konsesjonens post nr. 10 er det satt vilkår om ivaretagelse av eldre furuskog:

- Statnett skal vurdere om det er hensiktsmessig å sette fugleavvisere på strekningen der ledningen krysser Tørsdal. Videre skal det i detaljplanen beskrives hvordan den eldre furudominerte skogen i området skal hensyntas.

Området med den eldre furudominerte skogen i Tørsdal, se Figur 6, skal ifølge Statnett ha begrenset skogrydding. Statnett skriver at all skog unntatt understandere, treslag med liten høydevekst, skal hogges.

Etter NVEs vurdering er Statnetts omtale mangelfull for å ivareta vilkåret i konsesjonen. Dersom skogryddeplanen følges, vil all eldre furuskog i området gå tapt. Vi vurderer at dette ikke ivaretar vilkåret om å hensynta den eldre furudominerte skogen. Statnett bør tilstrebe at eldre furuskog, som antas å ikke vokse mer eller har svært begrenset vekst, og som ikke utgjør risiko for ledningen, består. Vi vil derfor sette vilkår om Statnett må sende over en mer detaljert beskrivelse av hvordan den eldre furuskogen i Tørsdal skal ivaretas. Beskrivelsen skal oversendes NVE til godkjenning før skogryddingen i området begynner.

Figur 6: Eldre furudominert skog i Tørsdalen vist med grønt. Kilde: Statnett

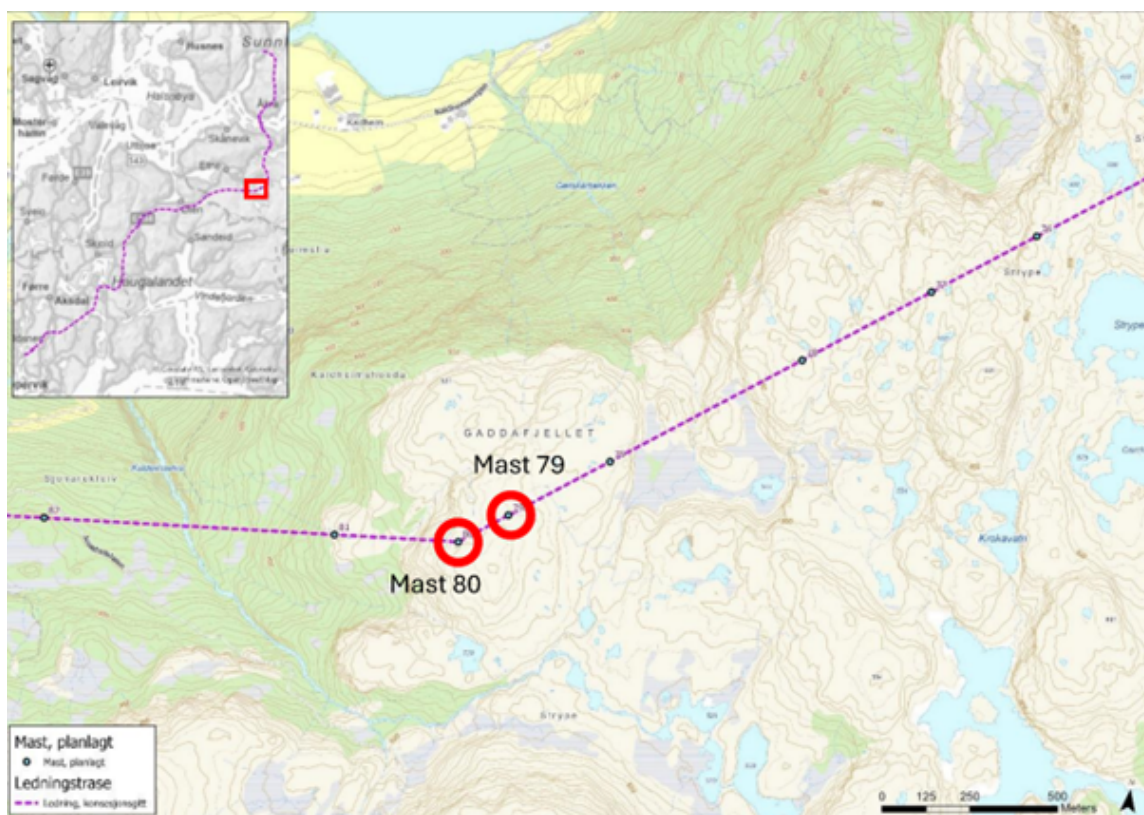
6.3.3. Naturkartlegging av Strypeheiane og Gaddafjellet

I konsesjonens post nr. 10 er det satt vilkår om kartlegging av Strypeheiane og Gaddafjellet:

- *Trasé 1.0B2: Statnett må på Strypeheiane og Gaddafjellet områder over 500 moh. kartlegge naturtyper og sårbare arter i områder som direkte berøres av mastepunkt og anleggsarbeider før anleggsstart og vurdere eventuelle avbøtende tiltak.*

For vilkåret i området Strypeheiane og Gaddafjellet skriver Statnett at det sommeren 2024 ble utført NiN kartlegging av Multiconsult i området. Det ble kartlagt to naturtyperlokalteter med fjellynghei. Planlagte mastepunkter FM80 og FM79A berører fjellyngheia, og det var også videre en mosaikk av fjellynghei 40 meter i lengderetningen av kartleggingsflata, se Figur 7 for plassering av mastene. Det ble ikke funnet sjeldne eller rødlistede arter av karplanter, sopp, moser eller lav under kartleggingen.

Av kartet ser det ut til at kjørespor V23d også berører fjellynghei. Statnett har i ettertid valgt å ta denne veien ut av planen, den vil ikke bli benyttet. Som nevnt i kapittel 6.2.7 i vedtaket, kommer Statnett ikke til å benytte anleggsvei V19b heller. Hvis det skal søkes om å benytte anleggsveiene V23d og V17b i etterkant, må disse kartlegges, i tråd med konsesjonsvilkåret om kartlegging på Strypeheiane og Gaddafjellet.

Figur 7: Oversiktskart over området hvor det ble funnet fjellynghei.
kilde: Statnett sitt notat til kartleggingen datert 6. januar 2025.

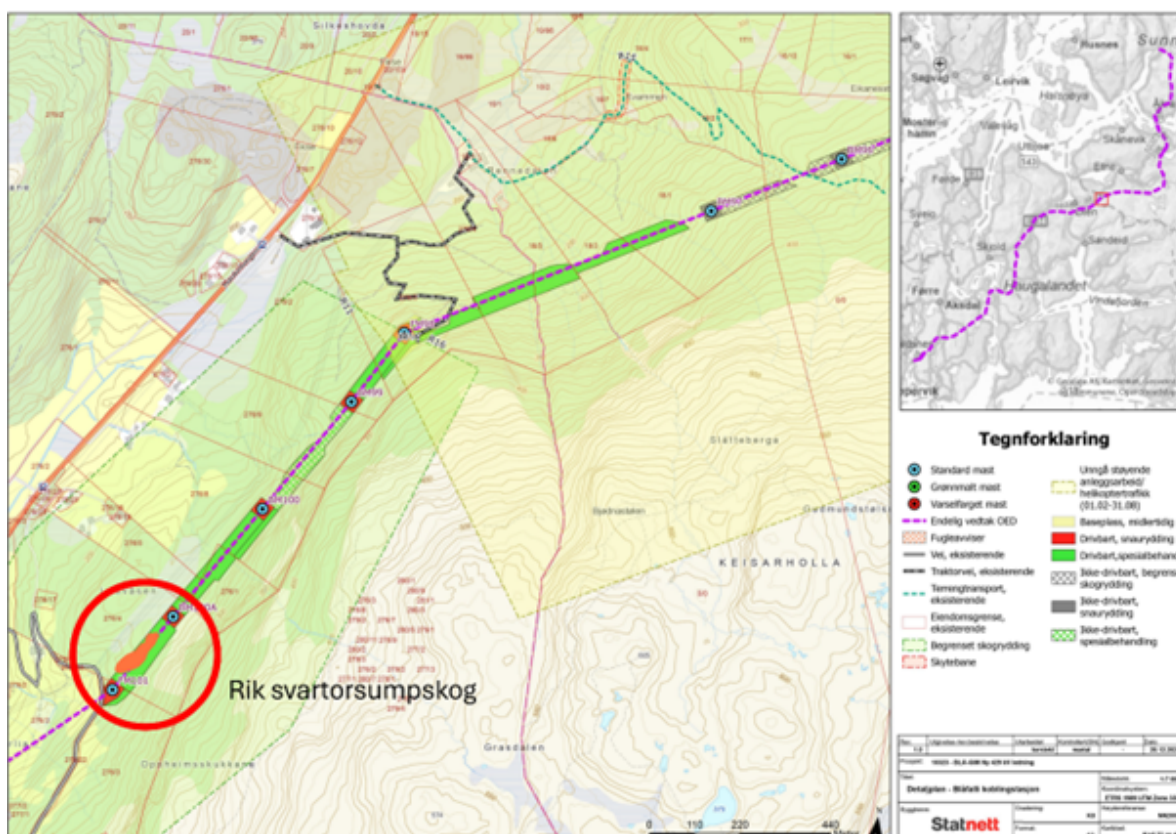

Statnett har vurdert avbøtende tiltak på bakgrunn av kartleggingen. Grunnet behovet for å opprettholde klareringshøyden mellom ledningen og bakken vil det ikke bli aktuelt å flytte traseen. Statnett vil sikre minimal påvirkning på terrenget ved å benytte eget personell, og ved å samarbeide med entreprenør for å plassere mastepunkt 79 på fjellknaus uten vegetasjon, innenfor de tilgjengelige flyttemulighetene. Lagringsplasser og helikopterlandingsområder skal også plasseres på vegetasjonsfrie fjellknauser der det er mulig. NVE vurderer vilkåret for kartlegging av Strypeheiane og Gaddafjellet som oppfylt.

6.3.4. Ask, alm og svartorsumpskog i Sørليا og Oppheim

I konsesjonens post nr. 10 er det satt vilkår for å ivareta ask, alm og svartorsumpskog:

- *Trasé 1.0C: Statnett må ved Sørليا/Oppheim i Vindafjord vurdere og beskrive hvordan/om ask, alm og svartorsumpskog kan stå igjen, eksempelvis ved hjelp av høydeforskjeller og under anleggsarbeidene.*

Figur 8: Plassering av svartorsumpskog.

Kilde: Statnett sitt skogryddekart av 20. desember 2024 og søk i miljødirektoratet sitt naturbase kart 21. januar 2025.

Statnett har satt opp en restriksjonssone rundt det aktuelle området for ask, alm og svartorsumpskog ved Sørليا og Oppheim. Statnett skriver videre at skogsentreprenør, i samarbeid med ledningsentreprenør og byggherre må gjøre en vurdering på hvordan vilkåret kan oppfylles. Svartorsumpskogen er i hovedsak lokalisert mellom mastepunkt FM101 og BM100A, se Figur 8. Det er positivt at det skal gjøres en mer detaljert vurdering av hvordan svartorsumpskogen kan ivaretas. NVE mener at denne burde vært inkludert i

detaljplanen og vil derfor sette vilkår om at Statnett må oversende en mer detaljert beskrivelse av hvordan ask, alm og svartorsumpskog mellom mastepunkt FM101 og BM100A skal ivaretas. Beskrivelsen må sendes NVE til godkjenning før skogryddingen i området begynner.

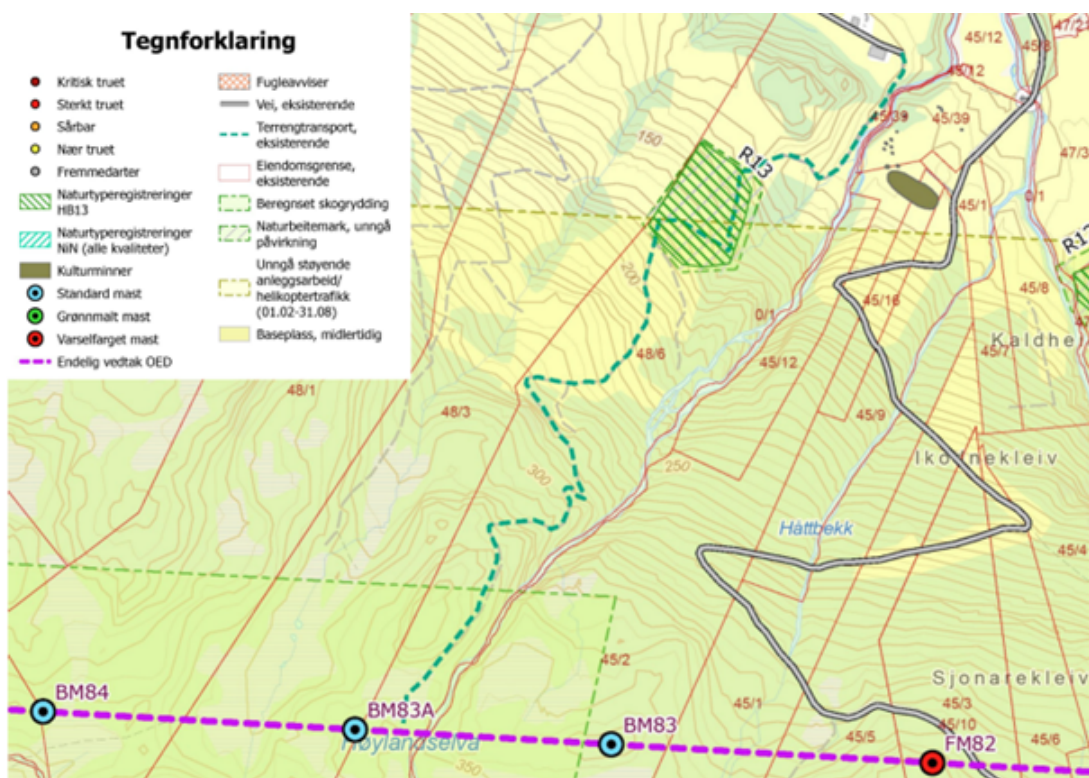
Vilkåret knyttet til ask, alm og svartorsumpskog i Sørlia og Oppheim er vurdert som oppfylt, forutsatt at Statnett gjennomfører vurderingen som beskrevet og legger den inn i sitt internkontrollsystem.

6.3.5. Naturbeitemark på Kaldheim

I konsesjonens post nr. 10 er det satt vilkår for å ivareta naturbeitemark:

- *Trasé 1.0B2: Statnett må beskrive hvordan de skal unngå inngrep i naturtypen naturbeitemark på Kaldheim under anleggsarbeidet og ved bruk av anleggsvei V22 og V22a for terrengtransport.*

Statnett beskriver at anleggsveiene V22 og V22a er fjernet fra planen og vil ikke bli tatt i bruk. I stedet skal V24a benyttes. Statnett opplyser at terrengtransport på V24a vil skje langs en eksisterende traktorvei som går gjennom restriksjonssone for naturbeitemark R13. Det presiseres at kjøring utenfor den eksisterende veien ikke skal forekomme, NVE legger til grunn at dette gjelder hele V24a. Statnett beskriver videre at den planlagte bruken skal begrenses til å belte gravemaskin. Før arbeidet igangsettes, skal Statnett ha en gjennomgang med entreprenøren for å sikre etterlevelse av vilkårene. Se Figur 9 for trasé for tilkomstvei V24a.

Figur 9: kjøretrasé for V24a vist med grønn stiplet linje midt i kartet, kilde Statnetts detaljplankart av 20. desember 2024.

NVE er positive til at V22 og V22a er tatt ut av planen. Vi anser vilkåret knyttet til V22 og V22a som oppfylt.

6.3.6. Myr

Etter søk i Naturbase, fant NVE at to mastepunkt er planlagt i potensielle myrområder, BM190A står i muligens grunn myr og BM238 står i muligens dyp myr. Myrområdene står ikke oppført som naturverdier i detaljplankartet. Grunnforholdene per i dag står ikke beskrevet i detaljplanen. Vi oppfordrer til at dere minimerer inngrep i myr så mye som mulig.

6.3.7. Fremmede arter

Statnett har i kapittel 6.10 i detaljplanen av 20. desember 2024 opplyst at det er flere fremmede arter i tiltaksområdet til den nye ledningen. Det er registrert klasespirea, sitkagran, platanlønn og høstberberis. Statnett har skrevet at entreprenør skal dokumentere hvordan de fremmede artene skal behandles før oppstart av anleggsarbeidene. NVE forutsetter av Statnett legger dokumentasjonen inn i sitt internkontrollsystem.

Det er viktig at dere planlegger anleggsarbeidet slik at dere unngår å spre fremmede arter.¹² Når jordmasser flyttes, kan disse artene spres uten at dere er klar over det. Dersom dere avdekker nye fremmede arter er det viktig at dere treffer nødvendige tiltak. Vi legger til grunn at Statnett gjennomfører nødvendige tiltak for å hindre at fremmede arter blir spredd, i henhold til forskrift om fremmede organismer § 24.

6.4. Tiltak knyttet til fugl

6.4.1. Støyende anleggsarbeider i hekkesesongen

I konsesjonens post nr. 10 er det satt flere vilkår om støyende arbeid i hekkesesongen for fugl:

- *Trasé 1.0A: Statnett skal unngå støyende anleggsarbeider på spennet fra Vatnedalsvatnet til Eikrem i Etne i hekkesesong for kongeørn og vandrefalk fra 1. mars til 1. juni.*
- *Trasé 1.0C2: Statnett skal så langt det er mulig unngå støyende anleggsarbeider på spennet fra Kaldheimshovda til Fikse i Etne i hekkesesong for hubro og hønehawk fra 1. februar til 31. august.*
- *Trasé 1.0F2: Statnett må på strekningen fra Kvalen til Erland unngå støyende anleggsarbeider i hekkesesongen for rovfugl fra 1. mars til 1. juni.*
- *Trasé 1.0G, 1.0G3 og 1.0H: Statnett skal på ledningsstrekkingen fra Dyråsen til Gismarvik transformatorstasjon så langt det er mulig unngå støyende anleggsarbeider i hekkesesongen for hubro og annen rovfugl fra 1. februar til 31. august. Dette gjelder de strekningene på ledningen som ligger i en avstand fra hekkelokaliteter på minimum 1 kilometer. Statnett er kjent med lokalitetene.*

¹² [Forskrift 19. juni 2015 nr. 716 om fremmede organismer § 24.](#)

Statnett har satt opp restriksjonssoner rundt alle de nevnte strekningene, hvor støyende anleggsarbeider/helikopter skal unngås. Der vilkårene sier «*så langt det er mulig unngå støyende arbeider*», har Statnett oppgitt at de ikke planlegger å ha aktivitet på strekningene i restriksjonsperiodene. På grunn av utsatt oppstart av prosjektet i forhold til det som var planlagt, opplyser Statnett at det kan bli aktuelt å søke om endring av dette etter hvert.

Statnett skriver videre at andre støyende arbeider som f.eks. pigging skal også unngås i hensynsperiodene nevnt over.

Statsforvalteren i Rogaland påpeker at restriksjonstiden for hekkende rovfugl (R23) er for kort og bør forlenges med en måned til 31. juni. De nevner også at restriksjonstiden for hekkende hubro (R26) er lengre enn normalt og kan kortes ned med en måned til 1. august. Statnett ber NVE vurdere om tidsperioden for restriksjonene for helikopterbruk (R26) kan reduseres noe basert på Statsforvalterens innspill.

Vi konstaterer at Statsforvalteren mener restriksjonsperioden for R23 er for kort. NVE viser til at hensynet til sårbare rovfugler er vurdert i konsesjonsbehandlingen, og at det er satt vilkår om restriksjonsområder og perioder. Vilråene ligger fast, vi ser derfor ikke behov for å vurdere lengden på restriksjonsperioden R23. Vi gjør oppmerksom på at det er ingen av hekkelokalitetene som ligger i selve traseen til ledningen eller de planlagte veitraseene.

NVE har tatt utgangspunkt i miljødirektoratets handlingsplan for hubro 2022-2026, utgitt i 2022, når restriksjonsperioden for R26 ble satt. Handlingsplanen beskriver at den mest sårbare perioden for hubro strekker seg fra 1. februar til 31. august. Vi velger derfor å opprettholde denne restriksjonsperioden av hensyn til hubrolokalitetene i området. NVE konstaterer at kjørespor V57b ligger i restriksjonsområdet R23. Hvis Statnett skal benytte støyende anleggsmaskiner i dette kjøresporet må dette gjøres utenom tidspunktene for begrensning av støy.

NVE mener restriksjonene som Statnett har definert rundt de aktuelle traseene er tilstrekkelige i utstrekning for å ivareta hensynet til hekkingen til de omtalte fugleartene. Vi vurderer vilkårene knyttet til støyende anleggsarbeider i hekkesesongen for oppfylt.

6.4.2. Før- og etterundersøkelser av hubro

- *Statnett skal vurdere om det er hensiktsmessig å utføre mer systematiske før- og etterundersøkelser i tilknytning til de kjente hubrolokalitetene for å øke kunnskapen om hvordan bygging og drift av store kraftledningsanlegg påvirker hubro, og hvordan de i så fall skal utføres.*

Tysvær kommune påpeker at anleggsarbeidet kan komme i konflikt med mulige hekkelokaliteter for hubro, og ber om at rapporten «Anbefalte hensynssoner for sårbare arter av fugl» (Multiconsult 2018) innarbeides i detaljplanen. Tysvær kommune etterspør

også en vurdering av systematiske før- og etterundersøkelser ved kjente hubrolokaliteter, slik det er stilt krav om i konsesjonsvilkårene.

Statnett beskriver at de ikke har bestilt slike undersøkelser, men har bestilt tilsvarende undersøkelser i byggeprosjektet ny 420 kV Sogndal-Aurland. Statnett har vurdert at det ikke er nødvendig med slike undersøkelser i dette prosjektet, da det gjennomføres i et annet prosjekt i nærheten, og at kunnskapen vil bli tilgjengelig for flere.

NVE er enig med Tysvær kommune i at hensynet til hubro er viktig, og mener vi ikke har tilstrekkelig informasjon om undersøkelsene for Sogndal-Aurland er dekkende for vilkåret satt i denne saken. Vi setter derfor vilkår om at dere oversender en beskrivelse av hvordan undersøkelsene i Sogndal-Aurland skal gjennomføres, samt en begrunnelse for hvorfor disse undersøkelsene eventuelt er dekkende for dette konsesjonsvilkåret.

6.4.3. Fugleavvisere

I konsesjonens post nr. 10 er det satt vilkår om fugleavvisere:

- *Statnett skal vurdere om det er hensiktsmessig å sette fugleavvisere på strekningen der ledningen krysser Tørsdal.*

Det er også satt vilkår om fugleavvisere i konsesjonens post nr. 15:

Det skal vurderes og eventuelt gjennomføres avbøtende tiltak for å redusere risikoen for fuglekollisjoner i områder med rikt eller sårbart fugleliv, og spesielt i følgende områder

- *Trasé 1.0A: Toppline på spennet over Åkrafjorden må merkes med fugleavvisere.*
- *Trasé 1.0A: Toppline på spennet over Stordalsvatnet må merkes med fugleavvisere.*
- *Trasé 1.0D: Toppline må merkes med fugleavvisere ved kryssing av Frønsdalsmyrane og fra Lintjørna til øst for Bjergatjørna, hver på en strekning ca. 1,5 km.*
- *Trasé 1.0F2: Toppline på spennet over Skjoldafjorden fra Sponavik til Kvalen, må merkes for fugl*
- *Toppline på spennet over Valsbukta må merkes med fugleavvisere.*
- *Statnett må på strekning mellom Erlandstjørna og Storavatnet, merke toppline med fugleavvisere på en strekning på ca. 520 meter over dyrket mark/naturbeite.*
- *Trasé 1.0G: Toppline på strekningen over Storavatnet (vest for Dyråsen) og over Førlandsfjorden må merkes med fugleavvisere.*

Statnett har vurdert hvor fugleavvisere vil ha effekt, og har anvist i detaljplankartet hvor de planlegger å sette fugleavvisere på topplinene. Fugleavvisere er vurdert til å ha en effekt på alle strekninger som skulle vurderes i vilkåret.

Der ledningen krysser Tørsdal er det i detaljplanen beskrevet at det ikke skal være fugleavvisere. Statnett har i ettertid informert NVE, i e-post av 28. januar 2025, om at det vil bli montert fugleavvisere på denne strekningen.

NVE vurderer vilkårene knyttet til fugleavvisere er oppfylt.

6.5. Skogrydding

I konsesjonens post nr. 14 er det satt vilkår om trasérydding:

- *For å dempe direkte innsyn til kraftledningstraséen og ivareta hensynet til naturmangfoldet skal skogrydding begrenses så langt det vurderes som hensiktsmessig. Gjensetting av vegetasjon bør prioriteres på de strekningene hvor traséen krysser viktige naturtyper, der det er satt vilkår om kamuflerende tiltak og i krysningspunkter med vei og merkede turstier. Gjennomføring av skogrydding skal omtales i detaljplanen.*

Konsesjonen post nr. 14 nevner 9 spesifikke punkter hvor trasérydding skal være spesielt omtalt. Statnett har i sin skogryddeplan satt opp restriksjonssoner rundt alle de nevnte punktene og har i tillegg beskrevet hvordan de skal merke og bevare utvalgte tresorter.

K. Skromme har uttalt seg til detaljplanen angående hogst i hekkesesongen for kattugle og hubro, og ønsker at gamle reirtrær blir hensyntatt under arbeidet. Statnett svarer at der de påtreffer hule trær ved skogrydding skal de vurdere om disse kan toppes i stedet for å hugges ved rota. Siden dette kan påvirke sikkerheten for ledning må det vurderes fra tre til tre under gjennomføringen av hogsten.

M. Opheim har også uttalt seg til detaljplanen. Han viser til en bratt fjellside hvor det er løs stein og vanskelig å ferdes, han mener trærne som hogges der bør fjernes for å unngå at de blir liggende og råtner. Statnett svarer at de vil fjerne tømmer så langt som det er mulig ved bruk av bakketransport.

NVE viser til detaljplanens vedlegg, skogryddeplan, hvor prinsipper for skogrydding er omtalt. NVE legger til grunn at dere også bruker prinsipper omtalt i [NVEs veileder om skogrydding i kraftledningstraseer](#) som verktøy i forbindelse med skogryddingen. Med unntak at den eldre furuskogen i kapittel 6.3.2, vurderer NVE at detaljplanen oppfyller konsesjonens vilkår om skogrydding i tilstrekkelig grad. NVE forventer at dere inkluderer prinsippet om begrenset skogrydding i internkontrollsystemet deres, slik at temaet også ivaretas i driftsfasen for kraftledningen.

6.6. Naturfare

Statnett har gjennomført skred- og rasvurdering av hele traseen i forbindelse med konsesjonssøknaden. Det ble ikke identifisert særskilte områder som kan være utsatt for flom og skred. NVE ser at ledningen noen steder går innenfor aktsomhetsområder for kvikkleire (kilde: NVE Atlas). Dere har ikke omtalt naturfare i detaljplanen. Selv om ledning bare går igjennom et aktsomhetsområde, og ikke et område med påvist kvikkleire, kan det være at noen av mastene står i områder med potensiell skredfare. NVE setter derfor vilkår om at Statnett skal fremlegge dokumentasjon for NVE på at tiltaket kan bygges med tilfredsstillende sikkerhet mot områdeskred (kvikkleire), uten å øke faren for tredjepart. Eventuelle nødvendige risikoreduserende tiltak for å ivareta sikkerheten både i driftsfasen og anleggsfasen skal beskrives konkret. I NVEs veileder 1/2019 "Sikkerhet mot kvikkleieskred" ligger prosedyren i kap. 3.2 til grunn for å vurdere hvorvidt det er

områdeskredfare. Steg 1-3 baserer seg på allerede tilgjengelig kunnskap og det legges ikke opp til at det skal foretas nye utredninger som krever spesiell kompetanse. Det er derfor ikke krav om geotekniske kompetanse i disse stegene. Steg 4-11, med tilhørende kvalitetssikring, krever geoteknisk kompetanse iht. kap. 3.1.

NVE viser til mastepunkt FM 69 som står i et område med løsmasser av typen skredmateriale, hvor det også er gått historisk skred. Aktsomhetsområde for flere skredtyper overlapper her. Dere må avklare skred i bratt terreng. Vi setter derfor vilkår om geoteknisk utredning ved mastepunkt FM69.

Vi minner om at for ledninger skal det gjøres en vurdering av faren for at anlegget kan skades av flom og skred, og konsekvensene av en slik hendelse. Det er konsesjonærens ansvar at planleggings-, anleggs- og driftsfasen tar høyde for den reelle skredfaren, og at anlegget ikke øker faren for skred eller flom for tredjepart.

6.7. Kamouflering

I anleggskonsesjonens post nr. 13 er det satt følgende vilkår:

- *Kraftledningen skal bygges med matte liner, master i mørk grønn/brun farge og komposittisulatorer eller silikonbelagte glassisolatorer på følgende strekninger:*

I Etne kommune:

- *Trasé 1.0B2: Statnett skal fra Undstein til Strype der ledningen har bakgrunnsdekning, kamuflere mastene grønne/mørke og bruke mørke isolatorer.*

I Vindafjord kommune:

- *Trasé 1.0D+1.52 ved Bjerga: Statnett skal kamuflere master og isolatorer i mørk farge over en strekning på ca. 1,6 km fra skaret mellom Heskjadalsrinda og Bjergatjørna til Nordre Skogen.*
- *Endelig områdeavgrensning, farge- og komponentvalg skal legges fram i ovennevnte detaljplan.*

Statnett opplyser om at det er krav om varselfargede master for mast FM69 og FM70 på strekningen fra Undstein til Strype iht. gjeldende forskrift. Ellers utføres kamuflering etter vilkåret på fem master på denne strekningen, og mellom Bjergatjørna og Norde Skogen. NVE vurderer at detaljplanen oppfyller konsesjonens vilkår om kamuflering.

6.8. Kulturminner

I anleggskonsesjonens post nr. 10 er det satt følgende vilkår:

- *Konsesjonæren skal avklare undersøkelsesplikten etter kulturminneloven § 9 før detaljplanen blir godkjent.*

Anleggskonsesjonens post nr. 12 setter også vilkår til kulturminner:

- *Statnett skal unngå inngripen i følgende automatisk fredete kulturminner:*

I Vindafjord kommune:

- *Trasé 1.0D ved Lundagard skal mastepunkter ikke plasseres i det automatisk fredete kulturminnet gravfelt med ID 171586.*

- *Anleggsvei V41 skal brukes på en slik måte at det ikke gir inngrep eller skade i kulturminnelokaliteten.*

I Tysvær kommune:

- *Anleggsvei V77 ved Vatnheim skal brukes på en slik måte at det ikke gir inngrep eller skade i kulturminnelokalitet med ID 115847.*
- *Hvordan kulturminnene skal ivaretas, skal beskrives i detaljplanen, jf. vilkår 10.*

I detaljplanens kapittel 5.2.2 opplyser Statnett at undersøkelser etter § 9 i kulturminneloven er gjennomført av kulturminnemyndighetene på alle arealer berørt av anleggskonsesjonen. Der kulturminner er registrert i nærheten av eller på arealer berørt av tiltakene er dette angitt i detaljplankartene.

Omsøkte veier V41 og V77 er tatt ut av planen. Det er dermed ingen bruk av vei planlagt nær kulturminnelokalitetene med ID 171586 eller 115847.

Kulturminnet med ID 143976-1 ligger i ryddebeltet for ledningen. Statnett skriver at det kun skal drives begrenset hogst i restriksjonssonen og at kulturminnet skal merkes fysisk før oppstart av anleggsarbeidene.

Vestland fylkeskommune skriver i sin høringsuttalelse at det er to ytterlig kulturminner i ledningstraseen på Opstveit og flere ved Høylandshovda, Statnett skriver i sitt svar at de vil gå i dialog med fylkeskommunen før oppstart av anleggsarbeidene for å få merket kulturminnene ved Opstveit og for å planlegge håndtering av kulturminnene ved Høylandshovda.

Rogaland fylkeskommune påpeker at det er flere fredede steinalderlokaliteter sør for rigg- og anleggsplass B218, som må merkes i detaljplankartet og beskyttes under anleggsarbeidet. De opplyser også om flere kulturminner langs traseen ved Lundagard som må merkes i kart, samt et kulturminnefelt ved Kringleåsen i Tysvær. Vindafjord kommune har også uttalt at de ønsker hensyn rundt kulturminnet ved Lundagard. Statnett skriver i sin kommentar at de vil gå i dialog med fylkeskommunen for å få merket alle de aktuelle kulturminnene.

NVE er enige med høringspartene om at det er viktig at kulturminner som ligger i eller tett på tiltaket, må merkes i felt før anleggsstart, slik at de ikke blir skadet i forbindelse med anleggsarbeidet. Vi setter som vilkår at dere merker kulturminnene med et materiale som ikke forvitrer. Det er for å redusere risikoen for at materialet ender som søppel i naturen. I tillegg er det en fordel at kulturminner vises i digitale kart som entreprenørene bruker i maskinene sine.

NVE vurderer at detaljplanen oppfylder konsesjonens vilkår om kulturminner forutsatt at Statnett avklarer alle punktene over som beskrevet.

6.9. Dialog og varsling

I konsesjonens post nr. 10 er det satt vilkår om rutiner for dialog og varsling:

- *Statnett skal ha rutiner for dialog med og varsling av jaktvaldene i samtlige kommuner om anleggsarbeider i de respektive vald, innenfor sesongen for hjortejakt fra 1. september til 23. desember.*
- *Statnett skal ha rutiner for dialog med og varsling av grunneiere og beitelag om anleggsarbeider og helikopterbruk, med hensyn til beitedyr på inn- og utmark i perioden fra 1. mai til 30. september.*
- *Statnett skal ha dialog med grunneiere om anleggsveier og riggplasser med hensyn til anlegg på dyrket mark og etterbruk av traktorveier o.l.*

Det ble også satt vilkår om at Statnett skulle ha dialog med nettselskapet Fagne i detaljplanleggingen, for å oppnå samarbeid i anleggsfasen der deres prosjekt sammenfaller med Statnett sitt. Statnett vil benytte flere anleggsplasser og veier som sammenfaller med Fagne sitt prosjekt, se tabell 7 og 8 i detaljplanen for detaljer.

Flere grunneiere er bekymret for hvordan anleggsarbeidet vil påvirke hjortestammen og beitedyrene, flere ønsker også tilbakemelding på hvilke innvirkninger arbeidet vil ha på jaktavviklingen.

Statnett skriver i detaljplanen at de skal ha løpende kontakt med grunneiere og andre berørte mtp. beite, jaktlag og annet. De opplyser om at grunneiere skal kontaktes minimum en uke før oppstart av anleggsarbeider på eiendommene. NVE legger til grunn at Statnett holder jevnlig kontakt med alle berørte parter og anser vilkårene knyttet til dialog og varsling som oppfylt.

6.10. Konklusjon NVEs vurdering

Statnett har beskrevet hvordan dere skal overholde krav i anleggskonsesjonen, planlagt arealbruk og plan for istandsetting i detaljplanen. Etter NVEs vurdering gir detaljplanen i kombinasjon med NVEs vilkår, en tilstrekkelig beskrivelse av hvordan bygging og drift av 420 kV ledning Blåfalli-Gismarvik skal gjøres med hensyn til miljø og landskap.

Detaljplanen er tilgjengelig på NVEs nettsider: [Konsesjonssak - NVE](#)

Med hilsen

Kristian Markegård
direktør

Anne Johanne Kråkenes
seksjonssjef

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:

STATNETT SF

Kopimottakerliste:

STATENS VEGVESEN

ROGALAND FYLKESKOMMUNE

STATSFORVALTEREN I ROGALAND

TYSVÆR KOMMUNE

VINDAFJORD KOMMUNE

ETNE KOMMUNE

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard

KVINNHØRAD KOMMUNE

STATNETT SF - TORSTEIN KLAUSEN

Kystverket

Mattilsynet

STATSFORVALTAREN I VESTLAND

VESTLAND FYLKESKOMMUNE

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	<p>Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket.</p> <p>Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket</p>
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	<p>Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.</p>
Hva skal med i klagen?	<p>Klagen bør være skriftlig. I klagen må du:</p> <ul style="list-style-type: none">• Skrive hvilket vedtak du klager på.• Skrive hvilket resultat du ønsker.• Opplyse om du klager innenfor fristen.• Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. <p>I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.</p>
Du kan få se dokumentene i saken	<p>Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.</p>
Vilkår for å gå til domstolene	<p>Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan.</p> <p>Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.</p>
Sakskostnader	<p>Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.</p>
Hvem kan klage på vedtaket?	<p>Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.</p>
Hvor skal du sende klagen?	<p>Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no.</p> <p>NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.</p>

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.